

til egen Fordeel, har jo næsten intet Andet at gjøre, end ved Fæsteledighed at tage hvad, han kan faae, fordi han har en Følelse af, at den Gaard, der nu er fæsteledig, dermed slipper ham ud af Hænderne som Fæstested, at det er sidste Gang, at det for ham er fæsteledigt. Indfæstning og Landgildet opskrues derfor Dag for Dag. Et Værn derimod maa søges i den offentlige Mening; men jeg siger, at Gods-eieren ved en Forandring, som den her foreslaaes, vilde faae et nyt Paaskud til at opskrue og det skulle vi, efter min Formening, ikke give, naar vi ikke kunne opnaae andre Fordele, end de, som ved Forslaget kunne opnaaes, og som indfranke sig til forholdsviis faa: Og bliver man nødt til at slaae ind paa den Vej, som oftere er omtalt, nemlig at fastsætte Indfæstningen og Landgildet, da stiller det sig, idetmindste foreløbigen for mig saaledes, at den Fastsættelse af Indfæstningen og Landgildet, som der blev Tale om, efter at et saadant Lovforslag var gaaet igjennem, maatte blive højere end den, der kunde blive Tale om, naar Lovforslaget, ikke gik igjennem. Bondestanden i det Hele vilde ogsaa her komme til at betale for de enkelte Enker, der maaskee hist og her kunne komme til at nyde godt af Foranstaltningen. Jeg har nu fremsat min Betænkelse ved Lovforslaget, men jeg skal dog stemme for at det gaaer over til anden Behandling, fordi Sagen er saa vigtig og for mig personlig saa vanskelig at komme til en bestemt Overbeviisning om, at jeg gjerne ønskede den nærmere drøftet. Jeg har endnu en Betænkelse, men af en noget anden Art end de fremførte, hvormed jeg skal slutte, og den er hentet fra Egtteskabets egen Natur. Det forekommer mig, at man her gjør Fæsternes Egtteskaber til Egtteskaber af en ganske særegen Art (Ja!), det forekommer mig, at man vender noget op og ned paa Forholdet, at man gjør Konen til Mand og Manden til Kone (Ja! Nei!). I ethvert andet Egtteskab er Bedriften knyttet til Manden; naar han dør, er Bedriftsherren borte, og i de Tilfælde, hvor Konen kan gaae over i hans Bedrift og arve hans Rettighed, i saa Henseende kan det kun skee derved, at hun vedbli-

ver at være hans Enke. Men hun kan ikke paa engang være Enke efter een Mand og en anden Mand's Hustru; men det er virkelig det, man her gjør. Enken efter den afdøde Fæster vedbliver i juridisk Forstand at være hans Enke samtidigt med, at hun er en anden Mand's Hustru (Tscherning: Det er enhver Enke, naar hun gifter sig!) Nei, hun er ikke! (Tscherning: Ja, med Hensyn til Enkekasen!) Ja, hun kan indtræde i sin Rettighed som Enke igjen, men jeg skal ikke argumentere fra en Bestemmelse, som fra først af ikke stod i Regjeringens Udkast, men som blev vedtaget i det andet Thing — (Tscherning: Jeg sagde Enkekasen!). Ja, jeg talte her om Pensionsloven — som med Hensyn til den her omtalte Bestemmelse altid har forekommet mig at være i høi Grad anstødelig, thi det forekommer mig at være anstødeligt, at en pensionsberettiget Enke, som gifter sig igjen, og hvis anden Mand dør, paany kan, saa at sige, gifte sig igjen med sin første Mand (Munterhed). Fra denne Bestemmelse i Pensionsloven vil jeg derfor ikke argumentere, men jeg siger, at mig forekommer det, at Egtteskabets Natur bliver forvandlet ved Lovforslaget, at Konen bliver Mand og Manden Kone. Det synes mig, at naar Konen her dør, staaer Manden som en Enke, idet han intet Livserhverv har, og det vilde være rigtigt, om en saadan Kone satte i Enkekasen for sin Mand.

**Formanden:** Rigsdagsmanden for Aalborg Amts 3die Valgkreds har Ordet.

**Nei:** Jeg frasalder Ordet.

**Formanden:** Rigsdagsmanden for Holsbøl Amts 2den Valgkreds (Tscherning) har Ordet.

**Tscherning:** Jeg vil blot gjøre Thinget opmærksom paa, at de Bemærkninger, vi sidst have hørt, slet ikke hænge saaledes sammen. Hvad det angaaer at være Enke, det vil sige at have Afkomst til Enkepension, og tillige være anden Mand's Hustru, saa er det Noget, som daglig skeer for enhver Enke, for hvem Manden har gjort Indskud i Enkekasen; han har kjøbt en Livsforstikring for hende, som gaaer ud over det gjentagne Egtteskab, idet den er sat i Forbindelse med hendes personlige Livsvarighed. Der er ogsaa indskudt i Enke-